

Κυριακή 1η Οκτωβρίου - Παγκόσμια Ημέρα για την Τρίτη Ηλικία

Αφιερωμένο στην Dr. Ana Aslan

Η Παγκόσμια Ημέρα ηλικιωμένων εορτάζεται κάθε χρόνο την πρώτη Οκτωβρίου, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ. Αυτή η σημαντική επέτειος, θεσμοθετήθηκε το 1990, ως σύμβολο αναγνώρισης της ανεκτίμητης συμβολής των ανθρώπων που είχαν το προνόμιο να γεράσουν, συνεχίζοντας να είναι ισότιμα μέλη της κοινωνίας. Τυπικά η ζωή ενός ανθρώπου διακρίνεται σε τρία στάδια: Η νεανική ηλικία (20), η μέση ηλικία (40) και η τρίτη ηλικία (65) έτη. Επήλθε διαχρονικά μια καθοριστική αλλαγή στο προσδόκιμο όριο ζωής που ήταν στα 30 χρόνια άλλοτε, ενώ σήμερα, χάρη στην πρόοδο της σύγχρονης ιατρικής έχει επιμηκυνθεί συγκλονιστικά αγγίζοντας τα 81 χρόνια σαν όριο επιβίωσης. Αυτό ίσως να είναι ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της επιστήμης που μοιραία έχει διαμορφώσει ένα καινούργιο κοινωνικό ιστό με τους γηραιότερους πολίτες να κατέχουν ενεργό ρόλο ακόμα και μετά την σύνταξη. Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τις στατιστικές, σε 9 χρόνια από σήμερα το 33% του πληθυσμού στην Ελλάδα, θα είναι άνω των 65 ετών και το ίδιο ισχύει σε παγκόσμια κλίμακα. Ο πλανήτης γερνά.

Δημογραφικό και κοινωνικό γεγονός τεράστιας σπουδαιότητας από οικονομικής και βιοηθικής σημασίας.

Η κοινότητα των «μεταμοντέρνων» ηλικιωμένων διεκδικεί σήμερα το δικαίωμα της συμμετοχής στα κοινά, στην διασκέδαση, στα ταξίδια, στην καλλιτεχνική δημιουργία, ακόμα και στην εθελοντική εργασία.

Η παράταση ζωής αξιοποιείται με κάθε τρόπο, κυρίως στην Αμερική, αλλά και στην Ευρώπη. Είναι καινοτόμα και εντυπωσιακά τα προγράμματα με επίκεντρο το «aging concept» για την Τρίτη Ηλικία. Δημιουργούνται ειδικοί χώροι για την υποστηριζόμενη διαβίωση, αφήνοντας πίσω τον εγκλεισμό των γηροκομείων μιας άλλης ξεπερασμένης εποχής, καθώς και εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης.

Η εξέλιξη της τεχνολογίας και το διαδίκτυο είναι ένα ακόμα εργαλείο που με κατάλληλη εκπαίδευση βοηθά τους ηλικιωμένους να ακολουθούν τον ρυθμό της εποχής μας και να συμμετέχουν ισότιμα.

Είναι δείγμα πολιτισμού ο σεβασμός προς τους μεγαλύτερους και γι' αυτό η πολιτεία εφαρμόζει ποικίλες δράσεις απασχόλησης για την Τρίτη Ηλικία, με την βοήθεια των γεροντολόγων που ειδικεύονται στην γηριατρική επιστήμη.

Η σπουδαία γεροντολόγος Dr. Ana Aslan είχε ιδρύσει την πρώτη γηριατρική κλινική της Ευρώπης στην Ρουμανία, πιστεύοντας ότι το γήρας είναι μια ασθένεια που οδηγεί στην σταδιακή φθορά του οργανισμού, με αποτέλεσμα να φθίνουν οι σωματικές και πνευματικές ικανότητες του ανθρώπου. Σύμφωνα όμως με τις δικές της έρευνες και την περίφημη θεραπεία της του Gerovital, κατάφερε να αποδείξει ότι υπάρχει τρόπος επιβράδυνσης της φθοράς με την έγκαιρη πρόληψη και την ψυχολογική στήριξη. Πίστευε ότι η απομόνωση οδηγεί τον άνθρωπο στην παραίτηση και τελικά στην εγκατάλειψη. Για την Aslan η οικογένεια ήταν το μυστικό της μακροβιότητας.

Έβαλε το πρώτο λιθαράκι για την δημιουργία της γηριατρικής επιστήμης, θεμελιώνοντας από τότε την έρευνα για την Τρίτη Ηλικία. Η γεροντολογία προχώρησε δυναμικά στην μελέτη για την διαδικασία της γήρανσης από βιολογική, κοινωνική και οικονομική άποψη, με το εντυπωσιακό αποτέλεσμα της ποιοτικής διαβίωσης και πρόληψης.

Σήμερα πλέον, διαπιστώνουμε ότι μετά τα 70 υπάρχει ένας νέος κύκλος ζωής που με τρόπο θετικό εντάσσει τους «μεγαλύτερους» και όχι πια «γέρους» στην σύγχρονη εποχή, ικανούς να προσφέρουν την πολύτιμη εμπειρία τους.

Αξίζει σεβασμός και υποστήριξη στην τελευταία εποχή του ανθρώπου και για τον λόγο αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό να γιορτάζεται μια μέρα κάθε χρόνο αφιερωμένη στην τόσο ευάλωτη και τόσο δύσκολη τελευταία διαδρομή προς το επέκεινα, που ονομάζουμε Τρίτη Ηλικία. Και ίσως σύντομα να υπάρξει επισήμως προσδιορισμός της Τετάρτης Ηλικίας με εντυπωσιακά παραδείγματα προσωπικοτήτων όπως το ταξίδι του Kissinger σε ηλικία 100 ετών στην Κίνα!

Η Παγκόσμια Ημέρα για την Τρίτη Ηλικία είναι μια εμβληματική ημερομηνία, που συμβολίζει την ουμανιστική και επιστημονική πρόοδο της κοινωνίας απέναντι στις ανεξερεύνητες ακόμη εξελίξεις της τεχνητής νοημοσύνης.

Κλέα Σουγιουλτζόγλου
Ιστορικός Τέχνης